

CIJENA lista: U pretplati za čitavu god. K 36.—, za polugodište K 18.—, trojnje mesečno K 9.—, mjesečno K 3.60, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLASI primaju se uopravi lista trg Gustoza 1

godina IV.

U Pulj, utorak 12. ožujka 1918.

Broj 963

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 11. (D. u.) Službeno se javlja: Na željezničkoj pruzi Šmerinka—Odesa bile su neprijateljske bande ponovno protjerane. Na talijanskoj je fronti topovska vatra mjestimice opet oživjela. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 11. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište. Topovska vatra i djelatnost bacala mina je na večer mnogostruko oživjela. Traje dalje živahna izvidnička djelatnost. Vlastiti su odjeli na mnogim mjestima flandrijske fronte u predjelu Armentiersa i na zapadnom brijegu Moze provallii u neprijateljske jarke te dovedoše natrag zarobljenika i strojnih pušaka. Kod nekog njemačkog poduzeća sjeveroistočno od Reimsa opeta je stupio u djelatnost u posljednje vrijeme često opaženi francuski aparat za bacanje svjetla, smješten na katedrali u Reimsu. — Kapetan vit. Tutschek i poručnik Wirthoff izvjestiše svoju 37., natporučnik Bethga svoju 20. zračnu pobjedu. — Istok: Neprijateljske su bande raspršene kod Bahmača, sjeveroistočno od Kijeva i kod Razdjelinske, na željezničkoj pruzi Šmerinka—Odesa. — Sa ostalim bojištima ništa nova. — Ludendorff.

Radosni događaj u našoj carskoj kući.

Beč, 11. (D. u.) Zdravstveno stanje carice i novorodjenog nadvojvode bilo je kroz čitav juče-rašnji dan najpovoljnije.

Beč, 11. (D. u.) Novorodjeni će nadvojvoda biti kršten sutra u 3 sata popodne u carskoj kući u Badenu. Novorodjenče će kod krsta primiti imena Karl, Ludvik, Marija, Franjo Josip. Krstit će ga kardinal, knezbiskup Piffl. Krštenje će kumovi biti bavarski kralj i bavarska kraljica. Zastupat će ih nadvojvoda Fridrik i nadvojvodkinja Izabela. Bavarski će poslanik izručiti krsni dar bavarske kraljevske dvojice. Zdravstveno je stanje carice i novorodjenog nadvojvode tako dobro, da će buletin biti izdan po svoj prilici tekar na večer.

Iz Rusije.

Berlin, 11. Javljaju iz Harparande, da bjegunci iz Petrograda i Helsingforsu pripovijedaju, da u Rusiji vlada veoma nepovoljno raspoloženje protiv Leninu i Trockomu. Ove se optužuje da su uslijed mirovnih pregovaranja, koja su izazvali, izgubila Rusija mnogo zemlje. Računa se time, da će boljševički na kongresu u Moskvi dne 12. t. mj. biti poraženi.

Pariz, 10. Prema petrogradskim informacijama ovdješnjih listova, predstoji odstup Lenineve vlade.

Kristijanija, 11. (D. u.) Kako listovi javljaju, prispio je jučer Kamenev na svom povratku iz Engleske u Bergen, pošto mu je bilo zabranjeno, da stupi na francusko tlo, gdje je imao da zastupa boljševičku vladu.

Njemačka i Rusija.

Berlin, 11. (D. u.) Wolffov ured javlja: Njemačka je vlada bezličnom brzojavkom upozorila dne 8. t. mj. rusku vladu na to, da je 450 Balta iz Dorpata i Revala te 130 Balta iz drugih livonskih gradova bilo odvedeno u svrhu, da se ih prevede u Sibiriju. Transportirani su bili u vozovima za govedo i sa certifikatima smolenskog zavoda. Njemačka se je vlada ogradila protiv ovim mjerama, koje stoje u protuslovlju sa 2. odlomkom 6. članka mirovnog ugovora, te je zahtijevala, da se prognanici dovedu natrag. Prisjednik pučkog povjerenika za vanjske poslove u Petrogradu je na to u ime ruske vlade odgovorio, da je već bilo određeno, da se prognanici povrate u domovinu. Njihov da je povratak bio otežan prevoznim poteškoćama, koje su nastale uslijed demobilizacije ruske vojske.

* Austro-ugarski brodovi u Crnom moru. Javljaju iz Beča: Austro-ugarski trgovački brodovi, koji su bili internirani u ruskim lukama u Crnom moru, ostali su neoštećeni, pa će biti povraćeni nakon obostrane ratifikacije mirovnog ugovora. Tamo je internirano bilo jedanaest parobroda 36.000 tona ukupne sadržine. Nakon ratifikacije mira nakreati će se žitom za Austro-Ugarsku monarkiju.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja danom 11. t. mj.: Naše podmornice uništile su u zapornom prostoru oko Engleske 18.000 bruto reg. tona — „Altonblad“ donša: U četvrtak prošlo je kraj norveške obale kod Bergena brodovlje, koje se je sastojalo iz 9 ratnih ladja. U petak se je kod Sognforda prikazalo veliko brodovlje torpedovki. Nacionaliteta brodovlja nije navedena.

* Finsko prijestolje. Wolffov ured javlja, e je bez ikakve podloge vijest, da je pruski princ Oskar određen za vladara u Finskoj.

* Iz Grčke. Havas javlja dne 10. t. mj. iz Atene: Vojnički je punomoćnik generala Danglisa saopćio, da mu je kralj povjerio vrhovno zapovjedništvo nad vojskom. Generalissimus je izrazio osvjedočenje, da grčka vojska ide opeta u susret novoj pobjedi i to zajedno sa velikim saveznicima, koji se bore za slobodu, pravo i čovječnost.

* Zračna navala na Pariz. Wolffov ured javlja dne 11. t. mj.: Pošto iz naših kaznenih navala na grad Pariz u noći od 3. t. mj. i iz ponovnih opomena nije neprijatelj ništa naučio, posjetio je on ponovno mirne njemačke gradove, koji se nalaze daleko za bojnim područjem. Kazna, kojom smo zaprijetili, bila je preksinoć opeta izvršena. Grad je Pariz bio opeta cilj naših navala za odmazdu. Primjereno zločinačkom i zasljepljenom postupanju naših protivnika, bila je navala izvedena još većom jakosti i silom nego prva navala. Na Pariz je bačeno 2700 kg. bomba.

* Amerikanaki ratni ministar u Francuskoj. — Havas javlja iz Pariza, da je ratni ministar Udruženih država Baker prispio dne 10. t. mj. popodne na krovu nekog američanskog krstaša i u pratnji stožera od 7 časnika u neku francusku luku. Sutra će se u Parizu sastati sa predsjednikom Polincareom i ministrom-predsjednikom Clemencenom.

* Španjolska ministarska kriza. Iz Madrida se javlja, da Prieto nije htio preuzeti zadaću, da sastavi novi kabinet. Ostavivši kraljevsku palaču je Prieto izjavio, da će kabinet biti sastavljen iz istih ministara kao i do sada.

* Vojska u Liverpoolu. Iz Berlina javljaju: Jedan holandski putnik javlja, da se u Liverpoolu koncentriše velika masa vojske. Govori se navodno, da su određene za francusku vojsku, dok su u istinu tu, da čekaju hoće li buknuti revolucija u Irskoj. Prijašnji vrhovni engleski zapovjednik na francuskoj fronti French, a sadašnji zapovjednik vojske u Engleskoj, stigao je u irsku luku Newry. Taj je putnik izjavio, da su poduzete mjere, da se irsku oružjem upokori.

* Jedan ništetan ugovor. „Kölnische Zeitung“ piše: Ugovor je revolucionarne vlade u Helsingforsu sa boljševicima, po kojem Rusija dobiva dio obale prama Petrogradu, postao ništetan. Snaga njemačkog oružja udariti će po prstima crvene teroriste i zaštititi Finsku od Engleza, kojima je zaposjednuće alandskih otoka zadalo velikih neprilika, jer im je time prekrizilo davno snovane račune. Njemačka u istočnom moru ne će dozvoliti drugog Gibraltara.

* Tko je kriv ratu? Berlinski „Vorwärts“ bavi se depešom, koju je bivši državni kancelar Bethmann-Hollweg dostavio njemačkom poklarsu u Parizu, u kojoj nalaže u ime njemačkoga rajha, da se popita kod francuske vlade, hoće li vlada Francuske ostati za slučaj rusko-njemačkoga konfliktla neutralna, jer bi u tom slučaju Njemačka zaposljela tvrdjave Toul i Verdun i poslila rata vratila Francuskoj. „Vorwärts“ veli, da je ova depeša i opet dokaz, da je Njemačka već 1914. htjela provocirati rat. „Berliner Tageblatt“ spočitava njemačkoj vladi, što nije do sada izdala ni jedne knjige o počecima i razlozima rata, nego samo nekoliko nesuvislih dokumenata. Otkrića Pichonova, koji je prvi objavio brzojavku njemačkoga kancelara, pokazuju, kako je potrebna parlamentarna kontrola za Njemačku.

Iz slavenkog svijeta.

Iz Slovenije. Poznato je, kako su u Koruškoj bili službeno nastupili proti sabiranju potpisa za jugoslavensku deklaraciju. Medjutim je dr. Korošec poduzeo kod vlade shodne korake, te je ova naredila koruškim oblastima, da ne smiju priječiti sabiranje potpisa za deklaraciju. Koruški njemački „Vo'ksrat“ upravio je ministru-predsjedniku protest proti Jugoslaviji, u kojem se veli, da se Jugoslavija protivni interesima države, ako (slovenska i hrvatska) morska obala dodje u isključivo jugoslavenske ruke, te da oni ne će dozvoliti, da se Nijemci, koj isu naseljeni medju Slovencima, poslovene. Odlučno protestiraju protiv toga, da se Koruška „rastrga“ (kao da je papir ili krpica, veli „Mir“), gdje da žive Nijemci i pretežna većina Slovenaca u najboljem sporazumku. Dalje klevetu u tom protestu Nijemci slovenske vojnike, jer da su se ovi samo za to iskazali, jer su im zapovijedali obično — njemački časnici. — Doskora će valjda Nijemci početi nazivati i naše Bosance, koji su obranili Soču, da su izdajice, jer u svojem zasljepljenom fanatizmu ne mogu da priznaju drugome sposobnijem narodu ništa. — Tršćanski dopisnik piše „Slovincu“: „Nijemci zahtijevaju Trst za sebe, ali oni

nijesu ni u Trstu niti igdje na jadranskoj obali domaćini. Ako pak zahtijevaju Trst za sebe za to, što je tamo nekoliko njemačkih trgovaca i birokrata, onda naravno lako reklamiraju za sebe također Niži Novgorod, Peking i cio svijet. Njihov pravni naslov je samo prepotenca, grabežljivost, imperijalizam i želja, da zapovijedaju nad cijelim svijetom i nad našim narodima... Tlo i krv je u Trstu slovenska, slovenska je njegovo zaledje, slovenska je njegova budućnost! A tu krasnu budućnost donijet će nam ostvarenje jugoslavenskog ideala. Jugoslavenska država treba Trst kao čovjek srce. Trst je najveći i najživahniji jugoslavenski grad!“ — Dobro si to utučimo u mozak!

Iz Hrvatske. U novinstvu vodi se dalje polemika o ekavskom ili ijekavskom pismu. „Hrvatska Država“ postavlja se na stanovište, da to pitanje imaju riješiti kompetentni ljudi, koji će raspravljati mirno i trijezno, kloneći se zastranjiivanja, koje može da urodi još većom zbrkom. — Omladina zagrebačkog sveučilišta pripoćuje u „Glasu S. H. S.“ „Hrvatskoj Državi“ i „Novinama“ izjavu, u kojoj veli, da nema na sveučilištu a ma nijednog djaka, koga bi mogao zastupati frankovački organ, te pišu: istog „iz djakčkih krugova“ proglašuje zlobnim izmišljanjem. — Prema odredbi ratnoga ministarstva, ovlašteno je vojno zapovjedništvo, da za sva vojna okružja Hrvatske i Slavonije proglasi prijeki sud za sve vojničke osobe. Juče-rašnjim je danom proglašen ovaj prijeki sud ovdješnjoj posadi posebnom zapovijedi, a u ostalim mjestim. stupa na snagu danom proglašenja spomenute zapovijedi. Prijeki je sud proglašen za zločin dezertacije, a kazni se sa smrću strijeljanjem. Zatim spada pod prijeki sud zločin umorstva, zločin razbojstva, zločin javnog nasilja i zločin oštećenja tuđega vlasništva. Ova tri posljednja delikta kažnjavaju se smrću na vješalima.

Slaveni i reforma ustava. Kako pripočelo, odlučio je Češki svaz i Jugoslavenski klub solidarno, da ne će sudjelovati u odsjeku za reformu ustava. Slaveni se u Austro-Ugarskoj, poznavajući dosadanju taktiku vladajuće manjine, ne mogu nadati, da će reforma ustava niti iz daleka riješiti zamršeno narodnosno pitanje u našoj monarkiji. Nov ustav bio bi ponovno skalupljen po njemačko-madžarskom uzoru te bi i nadalje zajamčio nadvladu ovih dvaju plemena. „Crazer Tagblatt“ javlja nasuprot o tome: U Češkom svazu i Jugoslavenskom klubu čini sada izaslanstvo u komisiju, koja bi imala poduzeti novoznačajnu ustava, predmet žurnih poslova. Sudjelovanje u radu komisije nema se unapred odbiti, nego se ima učiniti ovisnim o vladinoj osnovi, koju će ova podastri strankama.

Domae vijesti.

Proslava uspomene dr. Ivana Kreka u Trstu. „Lavoratore“ piše: Jučer se je obdržavala u kazalištu Rossetti, koje je bilo puno do vrha od odabrane slovenačke publike, veoma uspješna umjetnička proslava u čast slovenačkog pisca i nar. zastupnika Kreka. Slovenski je narod na taj način htio da časti uspomenu velikog apoštola svog spasenja i spasenja sviju preziranih. Krek, koji je bio znamenit politički pisac, duboko socijalno naobražen i sjajni govornik, branio je uvijek, ma da se nije borio u redovima proletarijata, interese radničkog staleža. Njegovom dugotrajnom i prosvjetljenom parlamentarnom djelovanju, koje je osobito razvijao na polju socijalnog zakonodavstva, moraju se i oni diviti, koji su mu bili politički neprijatelji. Dopisnik „Lavoratorea“ hvali za tim u pojedinostima umjetničku produkciju svečanosti, te ističe u glavnom dotjerano pjevanje zbora pod vodstvom učitelja Mahkote i simbolički prizor pjesnika Lavrenčića, koji označuje kao literarni biser... Kako javlja „Edinost“ govorio je na proslavi dr. Otokar Rybarž. Na svršetku proslave zapjevala je množica himnu „Lijepa naša domovina“, „Slovenac, Srb, Hrvat“ i „Hej Slovani“. — Budi se, budi novi život, nova vjera, nova volja. Ova će vjera, ova će volja pobjediti!

Aprovizaciona komisija javlja: Da se pučansvu pristiđi dvostruko čekanje o podne, odlučila je aprovizaciona komisija, da se počamši sa današnjim danom opeta uvede neprekidno uredovno vrijeme i to od 8 sati u jutro do 3 sata po podne. To ne vrijedi za prodavališta suhog mesa i vina.

Izdavanje živežnih iskaznica. U svrhu, da se pospiješi i dovrši u kratko vrijeme izdavanje živežnih iskaznica za pučanstvo ove općine, c. kr. je tvrdjavni komesar odredio, da se za danas i sutra pučka i gradjanska škola u ulici Cenide, te da se sve sile one škole upotrebe za razdiobu živežnih iskaznica, koja će razdioba uslijediti u uredima u ulici Verudella i Epulo kaošto u općinskom uredu

na trgu Foro i to u danima gore označenima od 8—11 sati prije podne i od 2—5 sati popodne.

Zaostaci u bjegunačkim potporama, mogu biti priznati samo: 1. ako je bjegunac zapustio dom po nalogu oblasti te 2. boravio preko tri mjeseca bez potpore u ratnom području ili 3. ako je primio potporu izvan ratnog područja ali ju izgubio, ne promijenivši boravište po nalogu oblasti. Ostali slučajevi ne dolaze u obzir. Bjegunci, koji si sami izabraše po svojoj volji boravište, moraju da snašaju posljedice, za koje nema nikakvog zakona, koji bi im ih ublažio.

Bjeguncima u Ugarskoj. Prigodom objave novog zakona o zaštiti bjegunaca, ministar je unutarnjih posala odredio naredbom od 16. siječnja 1918. br. 3806, da se i bjeguncima u Ugarskoj, Hrvatskoj i Slavoniji, te Bosni i Hercegovini ima priznati pravo na potporu iz austrijskih erarskih zaklada. Naši bjegunci, koji bijahu po nalogu oblasti smješteni u Ugarskoj, mogu dakle na temelju toga pitati potporu u oblasti njihovog sadanjeg boravišta. Ako im ta ne će da prizna potpore, neka se obrate na središnji odbor za bjegunce u Beču na ovaj naslov: „Fürsorgestelle für österreichische Kriegsflichtlinge in Ungarn und Bosnien“ Wien II, Zirkusgasse. — Proti odlukama ovog ureda može se obratiti na ministarstvo unutarnjih posala u roku od 14 dana; iza kako prime odluku. Koji nije primio dozvolu za boravak u Ugarskoj, neka je zatraži u gore imenovanog ureda. U sumnjivim slučajevima neka se obrate na „Odbor za pomoć“ Beč I, Landskrongasse I.

Za bjegunce, koji se povratiše iz pol. kotara Moravske Tržebave. Molbe, uložene po meni na ovo c. k. kotarsko poglavarstvo dne 28. siječnja t. g. da nekoje obitelji dobiju isplatu bjegunačke potpore za ono vrijeme što je njihsu primali u Gmündu, Steinklamu ili u onom poglavarstvu, za one obitelji koje se već nalaze u Istri, otposlati će ono poglavarstvo ovih dana ces. kraljevskom kotarskom poglavarstvu u Pulli, da po tek stiglim formulirama naznače pojedine obitelji točno općinu, poglavarstvo itd. gdje su prije stanovali. Pozivljem i druge obitelji, koje njihsu još učinile molbu, neka se prijave konča ovog mjeseca u istu svrhu kod kot. poglavarstva u Pulli. — Pavao Čurković, arcipresbiter i župnik.

Potpore „Amerikanolma“. Obzirom nato, da iz raznih krajeva našega juga dolaze pritužbe, što se obiteljima onih, kojima se uzdržavatelji nalaze u Americi, ne isplaćuje zakonito ustanovljene potpore, upravo je zast. Spiničić sa drugovima na ministra unutr. posala upit, da li je voljan bezodvlačno narediti, da se odnosne potpore doznačuje bez svakog zatezanja.

Vojnička censura u Primorju. Dne 10. o. m. j. opet se uvadja, usljed odredbe mjerodavnih vojničkih mjesta, vojnička censura u političkim kotarima Trst, Kopar, Tržić, Gradiška, Sežana, Gorica i Tolmin te sudbenom kotaru Buje. Tim danom stupaju opet u krilepost cenzurne odredbe, koje su prije opstojale. Pisma imaju se predati otvorena te na njima kao i na ostalim pošiljkama pismovne pošte ima se napisati ime i naslov pošiljača. Pismene obavijesti na poštanskim popratnicama, pošt. uputnicama, položnicama pošt. štedionice te omotima (ne pak u vrijednosnim pismima) su zabranjene.

Milodar! za narodna škole. Preko uprave našeg lista stigli su slijedeći doprinosi: Poslao je gosp. dr. Frano Klarić iz Pazina K 1000.—, koje darovao: po K 80: gosp. Ante Ladavac, učitelj u Kašćerji; po K 20: Ljilje Perhavec; željeznički činovnik, Ivo Banovac poručnik; sakupljeno među svatovima na piru gosp. Anta Ladavac, učitelja i dražesne gospodjice Marije Koraca K 610.—; sakupljeno u gostioni „K Amerikanu“ pri licitaciji cigare K 44.—; sakupljeno na oprosnjoj večeri danoj od „Hrvatske Čitaonice“ u Pazinu, u počast gosp. Eriestu Carlararis, c. kr. kotarskom povjereniku K 276.—. Dalje je položio gosp. Niko vit. Mardešić, da počasti uspomenu blagopokojne gospodje majke, uzornog rodoljuba gosp. Luke Kirca, župnika iz Medulina K 20.—. Ukupno K 1020.—; zadnji iskaz K 51.611.43; sveukupno K 52.631.43. Bog nam živio požrtvovnog sakupljača, koji je u kratko vrijeme sakupio lijepih svota za naše narodne škole! Evala kličem svatovima! Živjeli plemeniti darovatelji! Naprijed za naše narodne škole!

Prodaja riba. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 2551.

Dopisi iz Istre.

Oprtalj — Istra (porečki kotar). Dne 5. ožujka 1918: u jutro obdržavao se je izbor za provincijalne pučke škole u Sterni, popodne istog dana u sv. Luciji kod Oprtlja, a dne 6. ožujka 1918. u Livadama. Uspjeh bio je neočekivan i sjajan. „Zora puca, bit će dana.“ U sv. Luciji kod Oprtlja jednoglasno glasovali su roditelji za hrvatsku školu za oko 200 djece, a u Livadama za 182 djece isto za hrvatsku školu, dok su u Livadama za talijansku školu četiri osobe glasovale samo za 6 (šest) djece. Polag broja djece, dužne polaziti školu, morala bi se u Livadama otvoriti četverorazredna provincijalna škola, a u sv. Luciji kod Oprtlja trorazredna škola. Do sada u mjesnoj općini Oprtlj već imademo tri provincijalne hrvatske pučke škole, i to u Zrenju, Topolovcu i Gradini, k tome još u župi Zrenju dvije hrvatske škole, i to u Pregari i u Saležu, dok u cijeloj mjesnoj općini Oprtlj opstoji jedna sama talijanska provincijalna pučka škola u Oprtlju sa oko 60 djece. Bilo bi već vrijeme, uz ostalo već poznato, uz takve dokaze hrvatstva općine Oprtlj, da c. kr. vlada u Trstu već jednom raspusti općinsko zastupstvo u Oprtlju, koje se je znalo uzdržati samo podmičivanjem izbornika, terorizacijom i kapitalizmom, te jednom zamjeniti sa osobama hrvatske stranke kao voditeljima općine Oprtlj. Posebnu pako važnost dajem izboru otvorenja hrvatske škole u Sterni, gdje su se našle samo dvije osobe, koje su glasovale za talijansku školu. To je prva provincijalna hrvatska pučka škola u sudbenom kotaru Buje. Led je i u tom kotaru probijen, pa će primjer Sterne znati i drugi krajevi sudbenog kotara Buje slijediti te stanovnici svuda zahtijevati u svom hrvatskom jeziku provincijalne pučke škole. Prošlo je vrijeme obzira i bojazni pred Talijanama. Napose glede izbora u Sterni moram priznati, da me je iznenadilo njihov požrtvovni i narodni nastup. Tako može nastupiti samo narod, svjestan svojeg hrvatskog osvjedočenja. Općina Grožnjana, kamo spada Sterna, premda je znala za taj izbor te se nije po nikome dala zastupati u komisiji, upravo za taj dan dala je oglašiti, da će se djeiliti hrana iz aprovizacije (valjda u nadi, da će time uspjeti nekoje osobe odedečiti od izbora) te sam talijanski općinski tajnik Grožnjana, voditelj aprovizacije, došao je u Sternu agitirati proti hrvatskoj školi, ali narod, uvjeren kamo to smjera, radije odlučio se je, da vrši svoju narodnu dužnost. Takvoj karakternosti naroda divim se i skidam kapu, te ugledali se drugi u njihov primjer. Na koncu opažam, da su se napose žene, koje su glasovale u ime odsutnih muževa, u Sterni, sv. Luciji kod Oprtlja i u Livadama krasno ponijele, jer su svuda skoro u potpunom broju pristupile izboru. Pitao sam ih, zašto to, a one mi odgovorile: „E, gospodine, nikada njihsu nas osobno pripustili k izborima, pa htjele smo pokazati, da znademo i mi narodne biti i svoju dužnost vršiti“. U narod za narod!

Dnevne vijesti.

Tudjinske slugo. Dne 2. i 3. o. m. j., kako smo to već javili, obdržavao se u Zagrebu sastanak izaslanika iz svih jugoslavenskih zemalja, koje se nalaze u okviru hapsburške monarhije. Bilo je tamo ljudi svih stranaka, bilo je među njima ljudi, koji su nekada vodili međusobnu borbu na život i smrt, i koji su se dijelili na liberalce, klerikalce, naprednjake, katolike, bezvjerce, socijaliste, Slovence, Hrvate, Srbe, i svi ti su otklanjali zajednički rad jednih s drugima, na veselje naših neprijatelja, koji su nam, dok smo se mi međusobno klali, otimali jednu postojanku za drugoin, a mi smo tako sami kopali sebi grob. Svaka je stranka mislila, da samo ona vodi pravu borbu i da samo ona pravo radi. — Sastanak u Zagrebu pokazao je, da je i nas na jugu tudji bič osvijestio. Za jednim su se stolom i prijateljskom razgovoru našli liberalci i klerikalci, socijaliste i građanske stranke i tu su upoznali, da je ipak moguć, da je potreban i neophidan zajednički rad, jer cilj, konačni veliki cilj nam je svima isti: ujedinjenje i oslobodjenje, jedinstvo i sloboda troimenog jugoslavenskog naroda. Zagrebački je sastanak prvi sastanak ove vrste, i svako pošteno i čestito jugoslavensko srce i slovensko i hrvatsko i srpsko tom se velevažnom događaju raduje. — Samo tudjinskim slugama, hrvatskim frankovcima, ne da taj događaj mira. Znađu, dok je u narodu sloge, dok su si narodni prvaci složni u radu, da oni ne mogu u mutnom lovit. I tu u svojem listu udaraju na one svjesne i čestite svećenike, koji su sjedili za istim stolom sa socijalistima. Boli ih, da su hrvatske stranke složne, da se ne kolju međusobno, nego da zajednički rade. Boli ih, što se obzore čisti, što nestaje konfuzije, što cilj postaje sve jasniji, određeni, a put se do njega utire čvrsto, sigurno i odlučno. Boli ih to; jer znadu, da pobjeda pravde i istine, pobjeda

demokracije i pobjeda slobode njihov je poraz i znači njihovu smrt. Boli ih, što vide, da Zagreb, hrvatski glavni grad, ne galami samo, nego i radi, što nema samo buke, nego i čina. Boli ih, što nepokvareni narod cijelom svojom čestitošću dušom prigrijuje narodno jedinstvo i ne nasjeda njihovim lažima. Uznemiruje ih napokon, što sam njihov protektor, silni Wekerle, ugarski ministar-predsjednik priznaje jugoslovensko pitanje, a oni ne će da za to pitanje znadu. Boli ih i to, što austrijski ministar-predsjednik, u svakom pogledu tvrdokorni Nijemac, jedan od onih najljućih protivnika Slovena, priznaje važnost jugoslavenskog pitanja i govori, i ali u nekom maglovitom svijetlu, kako bi se to pitanje dalo je čitati, a oni, frankovci, djeca jugoslavenskog naroda, nema u sebi toliko čestitosti, da svom narodu priznaju ono, što mu tudjinac i protivnik priznaje.

Potpis na mirovnom ugovoru s Ukrajinom. „Ilustrovani List“ donosi otisak mirovnog ugovora s Ukrajinom. Najjače se ističu na prvom mjestu potpisi njemačkih izaslanika s doličnim njima titulima, onda maleni, ženski potpis Czernin pa potpisi V. Radoslavoff i A. Töschhoff, latinicom Ukrajinski su izaslanici potpisani ćirilicom. Potpisi bugarskih izaslanika čovjeka u prvi mali iznenadju. Ni same njemačke novine, koje su poznate kao dobri iskrivljajući imena; ne odvažuju se, da imenu Radoslavovu prišiju na koncu „ff“ kako to on sam čini!

Prolječni lahor pri! — Glombinski i Daszynski nemaju salonskih kaputa. „Narodni Listy“ javljaju iz Beča, da je pre glasovanjem o proračunu bio u a. djeljenici kod cara baru Baworowsky (konzervativac), dvor. savj. German, vitez Ziehljevski i Stapiński. Zastupnik dr. Glombinski i Daszynski bijahu također pozvani u audijenciju, ali njihsu, vele, mogli doći, jer kako Poljsko kolo izričito konstatuje, nemaju u Beču salonskih kaputa. Iza audijencije izjavio je njihov član izvestitelj „Narodnih Listy“: „Prolječni lahor pri!“

Mali oglasnik

Trazi se djevojka kod male obitelji, za svaku kućie poslove. — Ulica Novara 19/II. dešno. Velik izbor listovnog papira u mapama i kutijama preporuča Jos. Krmpotic - Put...

Podružnica konsumnoga magazina ratne mornarice, Sišanska ul. br. 5 prodaje od srijede dne 13. o. m. unaprijed pekmez i suhe šljive.

Važno! Zamjena ratnih zajmova ratno-zajmovne-osjguravajuće police. Pozor! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prijašnjih omljeja, lako svoje potpisavanje besplatno bez ikakve pare gotovine i (do K 5000) odmah skoro podvostruči. Primjer: Proti uložanju ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2700— lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovrijednu, ratno-zajmovno-osjguravajuću policu za po prilici nom. K 5000— Osiguranje se sklapa na temelju dogovora sa kr. zavodom za vojničke udove i sirote putem c. k. priv. osiguravajućeg društva za život „Austrijski Feniks“ u Beču. Pojašnjenja daje: Osigaravajući odio c. kr. austr. zaklade za udove i sirote u Trstu, Lazzaretto vecchio 3, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austr. banke, Podružnica Kreditnoga zavoda, Podružnica Depositne banke, Trščansko-istarska banka, Podružnica Živnostenske banke u Trstu.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI registrirana zađruga na ograničeno jamčenje ulica Carrara br. 4, vlasitla kuća „Narodni Dom“. Podružnica u Pazinu. Prima uloške na štednju, te ih ukamačuje sa 4% kamata. Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete i daje zajmove na nepokretnine. Uredovni satovi: od 9—12 prije pod. i od 4—6 popodne.

Pole... CIJENA lista za štavu god... tromjesečno... sešno K 3-60, daji 12 fl. po... OGLAŠI pri... upravi lista u... godina... Beč, 12... Poglavica... Berlin... službeno jav... ništvo razvi... mnogim mj... Scarpom. I... struko oživju... je do manji... topništva na... žrtva medju... pače više t... neprijatelj... t. mj. na St... naši su ljeta... bombama P... je svoju 27... ništa nova. Au... Beč, 12... saopćio, da... Veličanstva... kuće. — P... predlozima... vića i grofa... da plati od... tijekom rata... od justičnog... te upućuje... osnovi drža... ako je po... pripadnika... ili teško ran... djena ili pro... višta. Što s... nadležan vi... najviši sudb... Schauer izja... jevima pro... jamči za pri... naročito on... životom, ko... ako se nije... zaslužio sm... ako je usta... počinio čin, Ministar raz... obveze za p... zakonito us... sa izvršivanj... zajamčiti od... citete. Nakn... tuzakonito o... ako su ova... krilepost. Fir... ocijeniti, ali... zakonsku o... slične, ratom... redu nadokn... utez za ove... uzdanje do... se u § 2, k... interniranja, se crta ustan... smatra neumj... opravdana su... dotične mjere... Nadalje pred... tijeom kojeg... Konačno pre... da svoj ustavn... kih sredstava... protuzakonitih... finacija, počin... vini sa strane... — Zakon, k... bez razloga za... gom i trećem... nistar za prav... odštete u sluč... bili opravdan... vrgnut. — U... kodjer prihvać... tiću proglašen... rata nestali, i... svrhu proglaš... Iz up... Budim... reformu u zas... upravilo je zas...